

Aflevering 16:

Een kelder onder het schoolgebouw (deel 3)

▲ Tafelvoetballen in de T-Tuin, het eigen honk dat leerlingen jarenlang hadden in de kelder van het Maaslandcollege. © archief Maaslandcollege

Maaslandcollege hoopt op herinneringen oud- leerlingen aan T-Tuin: 'Daar waren de leerlingen de baas'

OSS - Geschiedenisdocent Geert Arts van het Maasland-college, werkt aan een serie artikelen over de historie van de school die in 2022 75 jaar bestaat.

Lieke Mulder 08-08-19, 08:32 Laatste update: 09:33 Bron: BD

„Ik merkte dat het historisch besef weg aan het raken is van school. Jonge docenten weten vaak heel weinig over de geschiedenis van de school.“ Arts wil de afleveringen - het moeten er vijftig worden - bundelen en in het jubileumjaar uitgeven, als boek of als e-book.

Uiteraard moet er minstens één aflevering over de T-Tuin gaan, het eigen honk dat leerlingen in de jaren 80 en 90 hadden in de kelder. Voor die aflevering zoekt Arts nu leerlingen die hem kunnen helpen aan verhalen en foto's. „Gek genoeg heb ik in het archief maar één foto kunnen vinden. Misschien is dat ook wel tekenend. De T-Tuin was bijzonder. In de kelder met dikke stalen toegangsdeur zat van 1956 tot 1966 de Bescherming Bevolking. Het was een plek om naartoe te vluchten als er oorlog uitbrak. In 1979 werd het de leerlingruimte. Hier waren de leerlingen de baas. Ze hadden er vrijheid, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid. Er werd harde muziek gedraaid, veel geroekt. Ja, vast ook wiet. Zoals zij dat hadden, heb je dat tegenwoordig niet meer. Die vrijheid geven we leerlingen bijna niet meer. Veel oud-leerlingen denken er met weemoed aan terug. Als ik oud-leerlingen spreek, dan vragen ze bijna altijd als eerste: 'Hoe is het nou met die T-Tuin?'

Wie mooie herinneringen heeft: die kunnen gestuurd worden naar g.arts@maaslandcollege.nl.

bonkende muziekgeluiden uit de kelder.

De geschiedenis van deze ruimte stond centraal in aflevering 6 en 15. In deze aflevering de ruimte in gebruik als leerlingruimte. De beroemde T-tuin. Vooral gevuld met herinneringen van oud-leerlingen.

Een oproep via Facebook. En daarna een artikel in het Brabants Dagblad (zie hiernaast). En in mijn mailbox verschenen vrijwel onmiddellijk berichten van mensen die (warme) herinneringen met mij deelden over de hun middelbare schooltijd. Maar vooral over die bijzondere ruimte onder de school: de T-Tuin.

Hoe was het ook al weer

Nadat de B.B. de ruimte had overgedragen aan de school (in 1967) werd er na enige tijd in het kader van het ruimtetekort op school een bijzondere bestemming aan de kelder gegeven: er werden 2 leslokalen gevestigd in deze donkere ruimte. Anno nu niet meer voor te stellen. Wet- en regelgeving zijn dermate veranderd dat hiervan geen sprake meer kan zijn. Daarna werden er in de kelder, om de woorden van Piet Offermans te gebruiken, “vage en vredelievende activiteiten” georganiseerd. Het werd een soort “trefcentrum” voor dichters, schilders en muzikanten. Totdat de Schooldriedaagse van 1976 een groep leerlingen aanspoorde om de ruimte te gaan claimen als leerlingruimte. In 1979 werd dat doel bereikt. Met eigen commissies, sub-commissies, contactpersonen, reglementen en statuten. Voor velen was dit de enige echte ontmoetingsruimte op school. Verboden terrein voor leraren (in principe). De enige die met regelmaat de T-Tuin betrad was de conciërge: om de muziek zachter te laten zetten. Door de muur van rook (er werd in de T-Tuin geroekt!!) werd er een weg gebaad naar de geluidsinstallatie achter in de ruimte. Als strafmaatregel werd de installatie ook wel eens buiten gebruik gesteld. Stel je voor: de rector die boven de ruimte lokaal hield, werd regelmatig van zijn stoel geblazen door de

De teksten die nu volgen (en de foto's) zijn ingestuurd door oud-leerlingen. Hun bijdragen worden ongecensureerd overgenomen.

Oud-leerlingen aan het woord

Jenny Manders:

I bless the rains down in Africa

Gonna take some time to do the things we never had...

De klanken van 'Africa' (Toto), inmiddels een klassieker, komen me tegemoet. Samen met een dikke rookwalm. Altijd weer spannend, dat smalle trappetje afdalen, naar het donkere hol dat 'Theetuin' heet (nooit geweten dat je 'T-tuin' schrijft). Regelmatig vroeg ik me af: zou dit hol ooit gebouwd zijn om thee te drinken? In mijn herinnering werd er niet veel thee gedronken daar in de kelder van het Maasland. Wel gerookt en ik deed daar gezellig aan mee. Heel stiekem, want mijn vader (docent Aardrijkskunde en decaan in die tijd) mocht dat beslist niet weten. Hij was sigarettenhater en ik liet hem graag in de waan dat ik sigaretten ook heel vies vond.

Ik verdenk hem ervan dat hij me niet helemaal geloofde. Want af en toe kwam hij – als enige leraar van de hele school (!) – het trappetje naar de T-tuin afgedaald. "Jullie pap komt eraan", kreeg ik dan door gesmiespeld. Waarop ik snel mijn peuk in de hand van mijn buurman of buurvrouw drukte en vriendelijk zwaaide naar ons pap. Dat laatste bedenk ik nu ter plekke, want volgens mij negeerde ik hem in die tijd zoveel mogelijk.

Decennia later heeft hij van mij alsnog gelijk gekregen: sigaretten zijn inderdaad vies. Al vind ik de geur soms nog heel lekker. Die zweem van gezelligheid vermengd met sensatie en nostalgie. Zou dat door de 'Theetuin' komen?

Wanda Gevers:

Wat vond ik het spannend, die eerste keer dat ik de smalle, betonnen trap naar de schuilkelder afging, de stalen deur door. Na de deur kon ik naar rechts om naar binnen te gaan en ik kwam in een grote ruimte met een barretje. Het was er donker en het stond er blauw van de rook. Door het enige raam aan de zijkant viel wat licht naar binnen. Er stond muziek aan, redelijk hard. Waarschijnlijk Pearl Jam of Nirvana. Wat voelde ik me daar welkom: iedereen zat bij elkaar en kletste met elkaar. Allemaal mensen, die zich, net als ik, niet aan de laatste mode hielden, maar zich kleedden en gedroegen zoals zij zelf wilden. Je kon er jezelf zijn, dus was ik er al gauw elke pauze en elk vrij moment te vinden. Ik ging extra vroeg naar school, zodat ik even naar de T-tuin kon om met iedereen te kletsen en na school ook nog even gauw naar binnen.

Al snel bleek dat als je in de T-tuincommissie zat, je de sleutel mocht ophalen bij Frans Govers en mocht openen en sluiten, bardienst mocht draaien en de muziek mocht bedienen. Helemaal fantastisch, dus meldde ik me bij Frans Govers om lid te worden van de commissie. Zo gezegd, zo gedaan. Het was geweldig! We luisterden samen naar muziek, vluchtten soms stiekem de klas uit voor een sigaret in de T-Tuin. Vooral onder biologie, want het biologielokaal was boven de T-tuin...

Frans was een fijne man. Hij kon met iedereen overweg, iedereen had respect voor hem. Met hem kon je een grapje of praatje maken. Voor ons was hij het gezicht van

de school en het gezicht van de T-tuin. Hij steunde ons altijd als het over de T-tuin ging. Zo ook, toen we de T-tuin wilden schilderen. Hij regelde budget en dergelijke en al gauw schilderden we de T-tuin in allerlei donkere kleuren. Zo was het meer naar onze zin.

Op een gegeven moment kwam de vraag of we mee wilden doen aan het tv-programma "De Uitdaging" van Angela Groothuizen. De bedoeling was om de jongerensoos in Oss "Het Honk" op te knappen, ze vroegen ons daarbij te helpen. We werden gefilmd in de T-tuin en tijdens het opknappen van de soos en 's avonds was het feest, van Dik Hout trad op, het was een prachtige avond. Toen we het programma zagen op tv, viel het wel een beetje tegen, want we werden afgeschilderd als randgroepjongeren.....

De T-tuin was ook de ideale plek om stiekem een biertje te drinken, we hebben eens op een bijzondere dag (misschien was het sponsorloop ofzoiets) een paar kratjes gehaald en ze samen verorberd. En wat hadden we een lol als Frans dan binnen kwam, de biertjes nét op tijd achter de bar stonden en we er weer mee weg kwamen! Voor mij was de T-tuin de plek waar ik mijn vrienden trof, waar ik verliefd werd, huilde van liefdesverdriet, waar we feest vierden of elkaar steunden als iemand het moeilijk had. En waar we aan het einde van de middelbare elkaar moed inspraken voor de examens. Ik heb er warme herinneringen aan. Het is jammer dat de T-tuin niet meer in gebruik is. Op zo'n enorme school is het toch fijn om elkaar te treffen op een kleine, gezellige plek.

Paul Reuvers:

Mijn naam is Paul Reuvers en ik was in die tijd hoofdredacteur van de schoolkrant (Vitamine MC geheten). We zaten in dezelfde schuilkelder, naast de T-Tuin. Sterker nog, we hebben de komst van de T-Tuin helemaal meegemaakt (het was vóór die tijd een gewoon leslokaal). Het was opgezet door de Scholieren-Organisatie onder leiding van (als ik me niet vergis) Pim Stefan. Het was een tijd waarin leerlingen steeds meer inspraak en verantwoordelijkheid kregen. Erg leuk. Als schoolkrant hadden we ook een grote vrijheid. De school bemoeide zich niet met de inhoud, we hadden een eigen drukkerij en een heuse redactie, en zelfs een donkere kamer om foto's te ontwikkelen.

Waar die foto's gebleven zijn weet ik niet. Mogelijk bevinden ze zich nog ergens in een archief, of heeft één van de voormalige redacteuren ze nog thuis. Ik zal eens navraag doen bij de enige mede-leerling die ik nog ken. Er moeten zeker nog foto's in omloop zijn, zoals van de jaarlijks terugkerende school-driedaagse.

Eén correctie als het mag: de T-Tuin is niet in 1979 geopend, maar enkele jaren eerder. Ik denk in 1977. Ik ben namelijk afgestudeerd in 1978 en heb het hele gebeuren nog meegemaakt.

Inmiddels woon ik al weer 20 jaar in Eindhoven, maar denk nog steeds met weemoed terug aan de geweldige tijd op het MC.

Als ik mijn best doe, kan ik me vast nog wel één of twee spannende verhalen uit die tijd herinneren.

Zoals die keer dat we de telefoonlijn van de school hadden afgetapt en er achter waren gekomen dat de benoeming van Klaas Creyghton tot rector, doorgestoken kaart

was :-)

Of die keer dat ik samen met collega-redacteur Jos van de Graaf boven op de lift heb gezeten...

Om maar eens wat te noemen.

Lieke Stevens:

ik zag in het BD dat je op zoek was naar foto's van de T-tuin en laat ik die nou een paar hebben voor je. Ze zijn allemaal door mij gemaakt in de periode 1993-1995, net in voor en na een grote schilderbeurt.

1994

Ik kwam zelf vaak in de T-tuin, vooral in de bovenbouw, en heb goede herinneringen daaraan. Wat vooral prettig was, was dat je er gemakkelijker contact legde met mensen uit andere klassen. Het was vooral een plek voor de "alto's". Als je geen alto was werd je dat daar wel uiteindelijk. Het is regelmatig voorgekomen dat Frans Govers ons moest wegsturen omdat de

school toch echt sloot voor die dag.

Jeroen Bakker

Ik heb er hele goede herinneringen aan. Ik weet nog hoe vanuit een klaslokaal waarin ik dacht tijdens een open dag of een ander schoolevenement allerlei soorten thee werden geschonken, het idee van de T-tuin ontstond. In de kelder zaten we met de schoolkrant en als ik het mij goed herinner is de T-tuin op een gegeven moment vergroot (lokaal van de schoolkrant er bij) omdat het altijd veel te vol was. We hebben toen met een groep de plafonds en muren voorzien van allerlei psychedelische afbeeldingen geïnspireerd op de hoes van het album yessongs van Yes. Daarna volgde een schoolperiode waarin de T-Tuin inderdaad een prachtige vrijplaats was waarin we verantwoordelijkheid droegen (bardiensten; verkoop van drank en koeken; feestjes organiseren; enz) en vrijheid namen (van spijbelhok tot, inderdaad, de joints en dat laatste was overigens ook onder de leerlingen omstreden). En dat allemaal volgens mij precies onder de kamer van de rector (de man met het kale hoofd, zijn naam ben ik kwijt).

Jos van der Wielen

Ik heb samen met Roland van Dinten en Dick van Reekum de eerste Theetuin in het Maasland college gebouwd. We hadden daarvoor een budget gekregen van de toenmalige rector Creyghton. Dat moet zijn geweest in 1977 of 1978.

We hebben een eenvoudige bar gebouwd met daarachter een stereo-installatie. Voetbalspel kwam later. We verkochten snoep (mars, snickers, chips e.d.) van de winst kochten we LP's en singles om te draaien.

We waren in de kleine en grote pauze open en soms ook na schooltijd. Er was volgens mij een set sleutels in omloop; samen zorgden we ervoor dat de Theetuin op tijd open ging en weer afgesloten werd. Eindelijk een leuke reden om naar school te gaan!

Pim Stephan

Ik las het artikel in het Brabants Dagblad. Ik vind het heel leuk dat je wil schrijven over het Maaslandcollege. Gelukkig is mijn geheugen nog erg goed, het was ook een intense tijd. Ik was in de tweede helft van de 70-er jaren de initiatiefnemer en doordouwer van de theetuin, Voorzitter van de door mij opgerichte Scholierenorganisatie, beschaafd en radicaal.

De oorsprong van de theetuin vond plaats tijdens een schooldriedaagse, waarbij in lokaal 32 (Van de toenmalige godsdienstleraar Louis de Rooij) een gezelligheidsruimte werd ingericht met o.a. het J.A.C. uit Tilburg, die kwam voorlichting geven over drugs.

Verder was er vooral veel thee. Dardjeeling, Earl Gray enz. Open van ½9 tot 5 uur. Ik wilde zo'n ruimte permanent. Het enige alternatief was in die tijd Café van Buren in de Floraliastraat.

Het heeft nog wel geloof ik 1½ jaar geduurd. Eerst nog overleg met rector van Esch, later vooral met Gerrit Versteijlen enz. Mijn onderhandelingspositie werd versterkt doordat mijn moeder in de ouderraad zat en later in het schoolbestuur en zij mij steunde en van inside informatie voorzag.

Door mijn oudere zus had ik goede contacten met Jan en Ties Lemmens, Piet Offermans, Huub Heinen, Ton van Erp en meer van die gesjeesde generatie.

Aflevering 16, maart 2020

Het klaslokaal in de kelder werd door niemand gewaardeerd. Toen in 1977 de eindexamens voorbij waren kwam dat lokaal vrij, in de school stonden betere lokalen vrij. Ik mocht toen 6-8 weken? een theetuin inrichten maar moest die weer inleveren bij het begin van het nieuwe schooljaar.

Uiteraard was het ook voor de schoolleiding een proef. Pas een jaar later kwam de ruimte definitief vrij.

Toen de theetuin in 1978 gestalte kreeg zat mijn taak erop. Ik heb in 1979 eindexamen gedaan.

Zover als ik me kan herinneren werd er in de kelder maar één ruimte gebruikt als klaslokaal. In de andere ruimte huisde de schoolkrant. Vriendelijke jongens, die je nu nerds zou noemen. Ze hadden de sleutel van de buitendeur laten namaken en tapten de telefoonlijn van de rector af. Buiten schooluren konden ze de telefoon dus zelf gebruiken. Die jongens stencilden voor mij 1200 exemplaren die ik maandagochtend liet uitdelen. Ging niet alleen over de theetuin maar ook over socialistische ideeën.